

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEKRE,
EGY HÓRA 2.00 KORONA, HEGYEDÉVRE 3 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI LAP.

FELMŰS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: BOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Csönd az olasz harctéren

A Scarpe mindkét oldalán erős tüzerharc folyik

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 23. Hivatalos jelentés.

Semmi ujság.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Az olaszok segítséget kértek

Lugano, szeptember 23. Orlando miniszterelnök visszatért Párisból, ahol erősítéskért Olaszország részére, minthogy az olaszok új offenzívától tartanak. Gomperz legközelebb Olaszországba megy, hogy ott feltűzelje a munkásokat a háború folytatására és a katonákat kitartásra buzdítsa.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, szeptember 23. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Nieuve Capelletől délre egy hegyi vállalkozásnál foglyokat ejtettünk. A tüzerhárc tevékenység megelégnített Ypern és a La Bassée-csatorna között, a Scarpe mindkét oldalán és a csatorna-szakaszon. Marquoistól délre.

Boehn vezérezredes hadcsoportja: Az Epechtől keletre és délkeletre levő szakaszokon, valamint az Omignon patak és a Somme között délután a tüzerhárc ismét hevesebbé vált. — Az Epechtől délkeletre levő vonalaink ellen irányuló angol gyalogsági támadásokat visszautasítottuk. Mint a legutóbbi napokban, úgy tegnap is különösen kitüntette itt magát a 2. gárda-gyaloghadosztály. Az erős tüzerhárc egész éjjel nem csökkent. Az éjjeli támadások során Epechtől keletre az ellenség egyes árokrészekbe betéskelte magát. Előtéri harcok az Oise mellett.

A német trónörökös hadcso-

portja: Az Ailette és az Aisne között tegnap a harci tevékenység ellanyhult. A Champagneban felderítési harcok.

Gallwitz tábornok hadcsoportja: A Cote Lorraineen és a Mosel között kora reggel ideiglenesen hevesebbé vált a tüzerhárc. Haumont ellen (Dampvioxtól és Rembercourtól délre erős osztagokkal előretörő ellenséget, amelynek felderítő osztagai több ízben próbálták állásaink erejét kifürkészni, visszavertük. A Moseltől nyugatra kissé előretoltuk vonalainkat.

Loerzer főhadnagy 42-ik, Racumer hadnagy 30-ik légi győzelmét aratta.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister.

Burián nyilatkozata békejavaslatáról

Berlin, szeptember 23. A Berliner Tageblatt-ban Wolff Tivadar közli beszélgetését Burián István gróf közös külügyminiszterrel, aki ezt mondta többek között:

— Hogy Wilson úgy sietett a válasszal, ez csak azért történt, mert nem akarta, hogy Anglia és Franciaország a maga külön követeléseivel és válaszával megelőzze. Ettől a szándéktól vezéreltetve, elkerülte, hogy a jegyzéket megvitassa szövetségeseivel, nagyon sietett tehát, most pedig a legóvatosabban vigyáz arra, hogy egy árva szó se szivároghon ki arról, hogy miképpen fogadják a pacifisták. Ha még egyáltalán kellene bizonyíték arra, hogy a jegyzéknek a béke igazi barátai között mély hatása volt és hogy az entente kormányai ettől a hatástól eleve féltek, elegendő rámutatni arra az ideges sietségre, amellyel Balfour követte az amerikai példát és azonnal nyilatkozott s utána Clemenceau is rögtön megszólalt. Nem volna célja és értelme, hogy mi ezekre a beszédekre hasonlókkal válaszoljunk.

— Köztünk és a német birodalom között — folytatta Burián gróf — a jegyzék tekintetében teljes egyetértés volt. — Mutatkoztak ugyan bizonyos felfogásbeli különbségek, de a jegyzék elküldésére nézve egyáltalán nem. Mikor mi olyan nagy hittel bizunk igazságos

ügyünk győzelmében és erőnkben, nem szabad semmi elmulasztanunk, ami közelebb hoz bennünket a békéhez. A jegyzék elküldése egy lépés volt ebben az irányban. Az entente országokban és nálunk is sok minden történhetik, ami legalább enyhíteni fogja a helyzet feszültségét és többek között nem szabad a felelő csalódásban lemmünk, hogy az igazi, a nagy nehézségek a területi kérdésekből támadtak. Természetes, hogy mostani békejavaslatunkat, amelyet nem követett siker, nem fogjuk azonnal újabb békeajánlattal kísélni, hanem csak bizonyos idő múlva, de minden egyes alkalommal, ha a pillanat arra kedvezőnek látszik és mindig teljes egyetértésben szövetségeseinkkel.

Kedden adják át az angol válaszigyzéket

Genf, szeptember 23. A Times közlése szerint az angol válaszigyzéket kedden küldik el. Régi diplomáciai szokás szerint nem fogják átadás előtt nyilvánosságra hozni a jegyzék szövegét.

A kancellár és a pártvezérek is nyilatkozni fognak

Berlin, szeptember 23. A birodalmi gyűlés főbizottságának holnapi ülésén a kancellár s kivül Scheidemann és Erzberger is beszélni fognak. Az ülés egy részét titkosnak fogják nyilvánítani.

Angliában Lloyd George nyilatkozatát várják

London, szeptember 23. Parlament körök nagy jelentőséget tulajdonítanak a szeptember 30-ra egybehívott gyűlésnek, amelyen Lloyd George fontos nyilatkozatát várják.

Wilson tökéletes győzelmet akar

Rotterdam, szeptember 22. A Matin írja: Rögton, amikor nyilvánosságra került Wilson válasza Burián jegyzékére, az amerikai politikusok és az entente diplomatái közül igen sokan felkeresték az elnököt és üdvözölték határozott, erős magatartásáért. Wilson ebből az alkalomból bővebben nyilatkozott a béke kérdéséről és kijelentette, hogy minden habozás nélkül az volt a törekvése, hogy rögton gyökerében fojtassa meg ezt az újabb békekísérletet.

— Tökéletes győzelmet kell aratnunk — mondta Wilson — és semmiféle tárgyalásokat nem szabad megengedni. Még abban az esetben is ragaszkodnám ehhez az állásponthoz, ha a monarchia holnap azt mondaná, hogy elfogadja békefeltételeimnek mind a tizennégy pontját. Nem hihetünk ellenségeink szavának, nagyobb biztosíték kell, mint ígéretük, lehe-

URANIA

Ma, kedden
szeptember 24.

Viggo Larsen

főszereplésével
Hans Hyan viághírű
regénye

A gyújtogató

3 felvonásban.

Előadások kezdete:
5, 7 és 9 órakor.

APOLLO

Ma, kedden
szeptember 24.

Báró Niemand házassága

vígjáték 3 felvonásban.
A felirásokat Szőse
Szakáll írta.

Hedda Vernon

főszereplésével

A szöke asztrológus

szerelmi tragédia
4 felvonásban.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órakor

Arany Bika mezei

Ma, kedden
szeptember 24.

Hella Moja

főszereplésével

Harcegi szerelem

dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete:
5, 7 és 9 órakor.

tellen helyzetbe kell szorítanunk őket, amely kizárja, hogy ígéretüket vagy szavukat megszegjék.

A békejegyzék a francia kamarában

Zürich, szeptember 23. A francia kamara szociáldemokrata pártjai interpellációt intéztek a kormányhoz a bécsi jegyzékre adott válasz tárgyában. A külügy bizottságnak vasárnapra egybehívott ülésén Clemenceau utazása miatt nem tartották meg, hanem több napra elhalasztották.

Clemenceau a háború végéről

Páris, szeptember 23. Clemenceau megtekintette Reims megsérült részait. Ez alkalommal kijelentette, hogy a háború vége nincs messze, csak a télen át kell még kitarítani.

Egy francia tengeralattjáró elsüllyesztése

Bécs, szeptember 23. (Magyar Távirati Iroda.) Annak a tengeralattjárónak, amely szeptember 20-án a Cap Rhodoninál egy francia tengeralattjárót elsüllyesztett, Seyfortig Hugó báró sorhajóhadnagy volt a parancsnoka, aki már annak idején a francia „Leon Gambetta” páncélos cirkáló elsüllyesztésében szintén részt vett.

A politikai cenzúra Franciaországban

Berlin, szeptember 23. A Populaire jelentése szerint Franciaországban ismét teljes szigorúval bevezették a politikai cenzurát.

Az angol jelentés

— szeptember 22. Az új folyamán csapatunk Epechtyl keletre támadtak. Támadásunk előrehaladt. Elfoglaltuk a kis Briel-majort és más kiépített támaszpontokat. E vállalkozások alkalmával tegnap és a legutóbbi éjjelen e szakaszon több foglyot ejtettünk. — Villiers Guisiantól délre az ellenség tegnap este helyi támadást intézett ellenünk, amelyet heves harc után visszavertünk. Az új folyamán csapatunk e szakaszon vonalaikat előre tolták és néhány foglyot szállítottak be. — A legutóbbi éjjelen angol csapatok sikerült helyi vállalkozást hajtottak végre a Scarpetól észak felé, Gredelle közelében, vonalaikat két angol mérföld szélességben előre tolván és néhány foglyot ejtvén.

A bolsevikiek hadüzenetét követelmek az entente ellen

Helsingfors, szeptember 23. Pétervárott tegnap ismét bolsevik gyűlések voltak, amelyek hangosan követelték az entente elleni hadüzenetet.

Az ukrán kormány a monarchikus iórekvesek ellen

Kiev, szeptember 23. Az Ukrán Távirati Irodát fölhatalmazták annak közlésére, hogy az ukrán kormány az Ukrajnában növekvő monarchikus agitációval szemben elutasító magatartást tanúsít és vele szemben ugyan föllépni, mint a szélső szociálista pártokkal szemben föllépett.

A japán kormány lemondott

Tokio, szeptember 23. Hivatalosan jelentik: A japán kormány ma lemondott.

A politika eseményei

A kormány új javaslatai a Ház előtt

Budapest, szeptember 23.

A képviselőház a jövő hónapban ismét összeül, az eddigiek szerint 10i-kén vagy pedig 15-ikén. Eredetileg úgy volt, hogy a kormány mindjárt a képviselőház összeülése után beterjeszti az új törvényjavaslatokat. Mint-hogy azonban e javaslatokkal a minisztériumok nagyrésztben még nem készültek el és — épp a leglényegesebbekben — az érdekeltségeket sem hallgatták meg, fölmerült az a gondolat is, hogy a Ház egybehívását elhalasztásák. Ez azonban lehetetlen, mivel az indemnitás október végével lejár és eddig a képviselőházban is, a főrendiházban is le kell tárgyalni az indemnitási javaslatot. Beavatott helyen nem tartják kizártnak, hogy az indemnitás letárgyalása után, amennyiben akkorra a tervbevetett javaslatok még nem volnának előterjeszthetők, esetleg egy-két hétre elnapolják a Házat.

A délszláv kérdés rendezése

Budapest, szeptember 23.

A legutóbbi sűrű bécsi tanácskozásoknak előterében főleg a délszláv kérdés áll s a közéleti kérdések mellett ez volt a tárgya Wekerle szombati kihallgatásának is. A megoldás itt eddig azért ütközött nehézségekbe, mert egy egységes magyar álláspont még nem alakult ki.

Míg Wekerle törekvése az, hogy *Bosznia-Hercegovina közvetlenül Magyarország-hoz csatolassék*, mint corpus separatum, Tisza István gróf Bosznia-Hercegovina kérdésében, mint általában az egész Balkán-kérdésben, a *status quo ante* alapján áll.

Legilletékesebb helyen azonban azt a megoldást tartják a legcélszerűbbnek, hogy *Bosznia-Hercegovinát és Dalmáciát csatolják Horvátországhoz*, amely így Nagy-Horvátországgá lenne, — természetesen továbbra is mint társország, Szent István birodalmának keretében, Fiuménak, mint corpus separatumnak területét jelentékenyen megnagyobbítják, Cattaro magyar kikötő lesz és Szlavónia régi vármegyéit visszacsatolnák Magyarországhoz. E terv megvalósulásával a megnagyobbított Horvátország élére egy főherceg kerülne, esetleg mint királyi biztos, aki a viszonyok konszolidálódása után átadná helyét a kinevezendő háznak.

Tisza megbízatásának célja az, hogy a többség vezére közvetlenül tanulmányozza a kérdést, még pedig a legutóbbi vázolt megoldás előfeltételeinek megismerésére.

Vasárnapi jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szeptember 22. — Hivatalos jelentés.

Olasz harctér: Tegnap rajtaütöttünk egy cseh-szláv légionáriusok által védett árok-részre. A megszálló csapatok legnagyobb része elérte megérdemelt sorsát. Egyébként az olasz arcvonal számos helyén felderítő harcok.

Nyugati harctér: A cs. és kir. csapatoknál nincsenek különös események.

Az albániai tengerparton ismételt visszavertünk olasz támadásokat.

A vezérkar főnöke.

A német jelentés

Berlin, szeptember 22. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsaportja: Fleurbaixtól nyugatra, Havrincourtól délre angol részleges támadásokat, a Scarpetól északra

pedig az ellenségnek erős előretöréseit visszatülasítottuk. Moeuvrenél vállalkozásaink 45 foglyot eredményeztek.

Boehn vezéreredes hadcsaportja: Az angolok a két legutóbbi nap eredménytelen támadásai után tegnap ismét nagy egységes támadásra indultak. Céljuk az áttörés volt. — Cambraytól délre erős tűzhullám védelme alatt indult páncélos kocsik és repülőök kíséretében az angol gyalogság a Couzeaucourt-erdő és Haglicourt között kora reggel támadásra. Mi az ellenséges támadást várva, a szeptember -9-től 20-ikára virradó éjjel az Epechtyl keletre fekvő szabad térség védelmét a Villers—Couzain és Bellincourt között levő régi angol állásokba helyeztük át. Midőn a támadásra mélyen tagozódott ellenség a magaslatokról lefelé vonalainkat rohammal megtámadta, tüzérsgünk és gyalogságunk, valamint elhárító tüzérsgünk fogadta. — Az ellenség támadása vonalaink előtt megsemmisült. Az ellenség igen erős tüzelőkészítés után újból támadott. Ez a második roham is teljesen meghiusult. Villers—Couzeain délnyugati részébe, valamint a Quellemontei-majorba az angolok átmenetileg behatoltak. Itt azonban ellenlökésünk kiverte őket. Este és az éjszaka folyamán igen erős tüzérsgői tűz után ismét erős támadások következtek, melyeket visszavertünk. — A tegnapi esatanap a nyugati arcvonalon lefolyt nehéz küzdelemben különösen eredménytelen nap volt. Német vadász és lovas lövészeszerek, kelet- és nyugatporoszországi, poseni, alsó-sziléziai, vesztfáliai, rajnai és bajor ezredek, valamint gárdaesapátok az angolok nagy súlyos veszteséget okoztak. Tüzérsgünknek fő része van a teljes siker kivívásában.

A német trónörökös hadcsaportja: Az Ailette és az Aisne között a tüzérsgői tevékenység napközben mérsékelt határok között maradt. Este éledt fel heves részleges harcok kíséretében Vauxaillontól nyugatra és a Vauranesi majornál, valamint Vaillytól északnyugatra.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

A fel nem ajánlott sovány sertések elkobzása

Több ízben közöltem, hogy szeptember 20-án lejár az a határidő, ameddig a sovány sertéseket a tulajdonosok közszükségleti célra felajánlani kötelesek. A vonatkozó rendelet értelmében az Országos Sertésforgalmi Iroda a közszükségleti célokra le nem kötött sovány sertések elkobzása iránti eljárást most már megkezdi. Saját érdekeikben felhívom ennél fogva azokat a termelőket és sertéstartókat, akiknek 35 kilót meghaladó súlyú sovány sertésük van, hogy azokat a városi tanács közéleti ügyosztályánál (Piac-u. 9.) vagy az Országos Sertésforgalmi Iroda főbizománnyosságánál (Piac-u. 59.) közszükségleti célokra leendő meghízalásra kössék le, még mielőtt az elkobzás megtörténne. Nem képezik elkobzás tárgyát a tenyész-sertések, továbbá azok a sovány sertések, amelyeknek saját házi vagy gazdasági szükségletre leendő felhasználására a tulajdonos szabályszerű engedélyt nyert.

Tájékozássul megjegyzem, hogy a lekötés alkalmával a tulajdonosok a közfogyasztásra lekött sertések hizalására takarmánykiutalást is kérhetnek és pedig süldőknél darabonként 4 mázsát, öreg kocáknál darabonként 5 mázsát, falka sertéseknél (20 darabon felül) darabonként 6 mázsát akkor, hogy ha a lekött sertések még a f. év őszén kerülnek beállítás alá.

A tavasszal beállítandó sertések számára a fentebb jelzett mennyiségen felül tavaszig leendő tartásra még 50 kgr. takarmány kiutalása kérelmezhető.

Finom téli fajtalmák

kézzel szedett minőségben a következő fajokban: Batul, Parmin, Jonathan, Ronette, Calvil, Bórkormos és Mosánszky maximális árban kapható és előjegyezhető **Kontsek Gézánál.**

Alkik a mai naptól fogva fölös számú sertéseiket közfogyasztásra leendő hizlalásra leköltik, azok a saját céljaikra hizlalandó sertések számára is kaphatnak takarmányt.
Debrecen, 1918. szept. 22.

Zöld, tb. tanácsnok.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

KEDD: A két Rantzau, színmű.
SZERDA: A két Rantzau, színmű.
CSÜTÖRTÖK: Vengerkák. Verő Márta fel-léptével.
PÉNTEK: Sámson, színmű. Ujdonság.
SZOMBAT: Sámson, színmű.
VASÁRNAP: Délután: A két Rantzau, színmű. Este: Sámson, színmű.
VASÁRNAP: Délután: Nincs előadás. Este: Boldogság, színmű.

Vigszínház

KEDD: Tul a nagy Krivánon.
SZERDA: Tul a nagy Krivánon.
CSÜTÖRTÖK: Tul a nagy Krivánon.
PÉNTEK: Tul a nagy Krivánon.
SZOMBAT: Tul a nagy Krivánon.

TUL A NAGY KRIVÁNON

*

A szöveg és a zene is Farkas Imréc. — Egyik sem nagy igényű, de kedves és a közönség melegen fogadta a szöveget is, a zenét is, sőt inkább az utóbbit, amely kedvesen hangzott és könnyű volt. Az operett meséjének tárgya: a pénz nem minden s a szerelem erősebb boldogító, mint a kincs.

Az előadás szebb volt, mint jó. Remetéknek, a rendezőnek, erős kezét nélkülöztiük helyenkint, pedig a rendezés most is magán viselte fejlett izlésének jeleit. A darabban a táncok dominálnak és épen azért volt olyan nagy a siker, mert e darab legfontosabb része: a tánc, két olyan kiváló erő előadásában került a közönség elé, mint Honthy Hanna és Várnay László, aki a darab táncszámaint össze is állította és betanította. — Honthy Hanna (Ancsura) ma is végtelenül bájos volt, szeretetreméltó, csupa finomság, még a piros csizmában is, mozdulatai csupa finom vonalak, éneke játéka szép, táncá elsőrangú, művészi. Egyes jelenetei után a közönség ünnepelte a művésznőt. Mellette Várnay Lászlónak volt valóban megérdemelt, ragyogóan szép s nagy sikere. Baratyé János alakjában pompás figurát teremtett, sok humorral és művészi készséggel. Táncai pompások voltak. E művészember kvalitásait régen láttuk ily neki alkalmas szerepben megnyilvánulni, mint ma este. Sok tapsot is kapott. Kacagtatóan groteszk, sikerült alakítás volt Somogyi Kálmáné, akinek ma este szintén szép sikere volt. Görög Olga ragyogóan szép hangját ma is elragadtatással hallgattuk. Seregh Maresa üde, friss volt. Kedves jelenség a színpadon, ügyesen és szépen táncol. Székely Gyula magyar legénye pompás alakítás volt. Takács Margit a száiaszkodó szomszédasszony kis szerepében volt igen jó. — A zenét Málly Károly karmester ügyesen dirigálta. (pd.)

Verő Márta bemutatkozása A szeretőben. A debreceni színtársulat női részének legnagyobb erősségét kell elismernünk Verő Mártában ma esti bemutatkozása után. A fiatal, szép és pompás megjelenésű művésznő mindama kvalitások birtokában van, amelyek őt elsőrangú művésznővé avatják. — Erő és lágyág, szenvedély és fájdalom, büszkeség és

kedvesség volt a játéka, a szava. Orgánuma megnyerő, hangja tiszta és hallékony, tudása nagy, játéka öntudatos, mégis természetes és közvetlen. Mindezek mellett nagy intelligenciája, finomsággal tele művésznő, akinek a mai bemutató után még sok és nagy sikere lesz a debreceni színpadokon. Ez alkalommal nagy sikere volt Szabó Gyulának (Koszties báró), sajátos, finom humorról igazán pompás alakítást nyújtott. Iván gróf szerepében Sándor Antal nem tudta kifejezni tehetségét. Egyes részeket azonban sok természetességgel, jól játszott meg. Orgánuma kellemes. — László Gyula, Borosnyai Kató, Virágházy Lajos jók voltak. (-)

Bernstein-bemutató a Csokonai-színházban. (A színházi iroda jelentése.) Pénteken Henry Bernsteinnek szenzációs nagylátású színdarabja, a Sámson, kerül bemutatásra, a melyben a főszerepeket Verő Márta és Ladányi Imre játsszák.

Egész héten a Tul a nagy Krivánon. (A színházi iroda jelentése.) A nagyszerű kitiűnő operett, a Tul a nagy Krivánon, amely a kiváló írónak, Farkas Imrécnek egyik legjobb műve, egész héten műsoron van a Vigszínházban. Honthy Hanna ismét nagyszerű szerepet játszik az operettben.

A két Rantzau. (A színházi iroda jelentése.) Kiváló drámai előadásban lesz része a Vigszínház közönségének kedden és szerdán este, amikor az igazgatóság pompás szereposztással „A két Rantzau” című népszerű és kitiűnő művet tűzte műsorra. „A két Rantzau” László Gyula és Ladányi Imre, Francillont Helgai Jenő játsszák.

Viggo Larsen, a kedvelt német színész, „A gyűlölgató” című filmregényben ma utoljára az Urániában.

Az Apollóban Hedda Vernon főszereplésével „A szöke zsidóleány” négyfelvonásos szerelmi dráma magasrendű és minden tekintetben kifogástalan filmalkotás.

Hella Moja főszereplésével a „Hercegi szerelem”. Meglepő szép felvételeivel a szezon legszebb filmje. Ma utoljára az Arany Bikában.

A vármegyék új beosztása

A közigazgatás reformja

Wekerle Sándor miniszterelnök törvényjavaslatot kíván a képviselőház elé terjeszteni a vármegyék kikerekítéséről. Ujabbán néhány, a legközvetlenebbül érdekelt vármegyére már előre tiltakozást jelentett be e terv ellen és ezért politikai körökben az utolsó napokban konkrét formában beszéltek arról, hogy a miniszterelnök — látva azt a nagy felzúdulást, amelyet korán nyilvánosságra jutott terve előidézett — egyelőre lemondott a terv végrehajtásáról.

Ezeknek a híreszteléseknek azonban semmiféle alapja nincs. A vármegyék területének új beosztásáról — minden ellentétes híresztelés dacára — igenis javaslat kerül a képviselőház elé. Ennek a javaslatnak az elkészítése azonban sok szempontból szükséges is és az eddigi hírek mindössze abban tévednek, hogy a vármegyék kikerekítésének a gondolata a miniszterelnök agyában és hirtelen született meg.

Ez a kérdés a belügyminisztériumban egyáltalában nem új. Felvetődött már a választói kerületek beosztása kapcsán és aktuális lett abban a pillanatban, amikor szőnyegre került a közigazgatás reformja. Mind a két kérdésbe természetesen belekapcsolódik az a törekvés, kívánság és óhaj, hogy a választói kerületek új beosztásával és a közigazgatási reformmal kapcsolatban a vármegyék új területi beosztása is dűlőre legyen juttatva.

E nélkül ugyanis alig képzelhető el a közigazgatás helyes reorganizálása és még ke-

vésbbé képzelhető el a választókerületeknek helyes és célszerű beosztása. Csakis a vármegyék helyes, célszerű és praktikus beosztása teszi lehetővé a magyar közigazgatásnak magasabb nivóra való felemelését. De a vármegyék új területi beosztása nélkül nem lehet megcsinálni az új kerületi beosztásokat sem.

Kétségtől igaz, hogy egyes vármegyék tiltakoznak, viszont azonban a belügyi kormány is tisztában van azzal, hogy lokális érdekek, gyakorlati jelentőséggel nem bíró tradíciók miatt egy országos jelentőségű s nemzeti szempontból a magyarság jövőjére kiható reformot elodázní vagy éleíteni nem lehet.

A kérdés megítélésénél teljesen ez az álláspontja Wekerle Sándor miniszterelnöknek. A vármegyék új beosztásáról készülöben van a törvényjavaslat, amelynél természetesen nem léniával és cirklivel dolgoznak, hanem a közigazgatási, gyakorlati és főként a nemzeti szempontokat veszik figyelembe. Minden kiállítás megvan arra, hogy a javaslat őszszel a közigazgatás reformjával és a választókerületek új beosztásával kapcsolatban a Ház elé kerül.

HIREK

— A kollégium évnyitó ünnepe. Ma délelőtt 12 órakor volt a debreceni kollégium tanévnyitójára nagy ünnepek között, a melyen Debrecen társadalmának és hivatalos köreinek vezető emberei jelentek meg. — Debrecen város tanácsa részéről ott voltak Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnökelete alatt a tanács kiküldöttei. Délelőtt 10 órakor a tanuló ifjuság a tanári kar vezetésével megjelent a templomban, ahol a szokásos egyházi énekek után Erdős Károly lelkész-képző intézeti tanár mondott lelket fölemelő imát. Innen az ifjuság és a vendégsegreg átvonult a kollégiumi dísztermébe, ahol a kántus nagyon szépen adott elő több éneket. Lencz Géza dr. egyetemi tanár, kollégiumi igazgató tartott tartalmas, nagyértékű beszédet „Református egyházunk és fejlődése” címen.

— Wekerle és Windischgraetz hazaérkezése. Wekerle Sándor miniszterelnök titkárával, Kossuth Lajossal, tegnap Bécsből Budapestre érkezett. Ugyancsak Budapestre érkezett Windischgraetz Lajos herceg közlelmzési miniszter is.

— A román trónörökös fogsággal büntették. Jassyból táviratozzák: Károly román trónörökös Ferdinánd király a katonai ígylelem megsértése és pedig helyőrségének önkényes elhagyása miatt 75 napi szigorított fogsággal büntette. A büntetés végrehajtását ma meg is kezdték.

— Vidéki gyógyszerészek szervezkedése. Az ország vidéki gyógyszerártulajdonosai vasárnap délután a Royal-szálló külön termében Budapesten közgyűlést tartottak, amelyen megalakították a Vidéki Gyógyszerészek Országos Szövetségét. A szövetségbe való tömörülésre az adott okot, hogy a vidéki gyógyszerészek a háboru alatt válságos helyzetbe jutottak és nem volt olyan szervezetük, amely a maguk, de egyben a közegészségügy érdekében is sikra szállott volna. Az alakuló közgyűlésen közel kilencszáz gyógyszerártulajdonos jelentette be csatlakozását és az ország minden vidékéről igen sok gyógyszerész jelent meg. A szövetség elnökétl Fuss Nándor országgyűlési képviselőt, alsólendvai gyógyszerészt, választották meg.

— Nagy vasuti katasztrófa. Drezdából táviratozzák: Tegnap este a lipcei gyorsvonat az állomáson várakozó berlini gyorsvonattal összeütközött. Eddig 32 halottat és 28 sebesültet számláltak meg. A szerencsétlenül jártak között van Bernreiter volt osztrák kereskedelmi miniszter is, aki azonban csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

Megjelent a központok ellenőrzéséről szóló rendelet. Ma megjelent a kormányrendelet a központok, vagy mint a rendelet mondja, „a háborús gazdasági szervezetek” ellenőrzésére hivatott állami hivatal szervezéséről. A kormányrendelet szerint ellenőrző állami hivatal látesül, amely a kereskedelemügyi miniszter alá tartozó harmincnégy és a közlekedési miniszter alá tartozó kilenc központ, illetve háborús központi szervezet ügykezelését fogja akerskedelmi miniszter fenhatósága alatt ellenőrizni. A rendelet szerint az ellenőrző hivatal feladata lesz annak a vizsgálata, vajjon az illető szervezet a közérdeknek megfelelően teljesíti-e kötelességeit, továbbá hogy az áruk megszerzése és elosztása közérdek szerint történik-e, van-e kellő pártatlanság a szervezet vezetésében, nem érvényesül-e illetéktelen üzleti befolyás, illetőleg nem befolyásolja-e a vezetést egyeseknek vagy érdekesoportoknak üzleti magánérdeke és hogy végül a pénzkezelés és elszámolás szabályszerűen történik-e.

Elzárták a spanyol határt a francia kolera miatt. Madridból táviratozzák: A lapok jelentése szerint a spanyol határt elzárták és erős óvintézkedéseket tettek a Franciaországban nagyon elterjedt kolera, vérhas és tifusz behurcolása ellen.

Tanulmányi kedvezmények a hadbavonult főiskolai ifjaknak. A hadbavonult főiskolai hallgatók bizonyosan őszinte örömmel veszik kezükbe ezt a kis füzetet, amelyet egy egyetemi tanár szerkesztésében most adott ki a Hegedűs és Sándor könyvkiadó cég, a hadbavonult főiskolai hallgatókat megillető tanulmányi kedvezményekről. A füzet rendszeres áttekintést nyújt mindazokról a kedvezményekről, amelyeket ugy a vallás- és közoktatásügyi, mint a honvédelmi és hadügyminiszter urak biztosítottak a hadbavonult ifjaknak. A legfontosabb kedvezmények azok, amelyekkel egyes tanulmányi felvételeket, valamint egyes kötelező tárgyak hallgatását elengedik, a vizsgálatok tételét megkönnyítik, a hadbavonult hallgatók részére külön tanfolyamot rendeznek, nekik e célból szabadságot nyújtanak, a rokkantá vált havi-díjasoknak pedig akkor is megengedik az egyetemre és főiskolákra való felvételét, ha gimnáziumi érettségi vizsgálatot nem tettek. A hézagpótló kis füzet 64 oldalra terjedő füzet, amelyet a legmelegebben ajánlunk az érdekeltek figyelmébe, minden könyvkereskedésben megszerezhető. Ára 4 korona.

Elsikkasztotta a bajtársa pénzét. Szüics Gáborné Szilágyi Zsuzsanna hosszupályú lakos följelentést tett Hegedűs Lajos 39. gyalogezredbeli katona ellen, mert ez 100 koronát tőle elsikkasztott. — Hegedűs ugyanis együtt volt az urával az olasz harctéren. Hegedűs időközben visszatért a frontról s itthon mint gépészt fölmentették. Amikor eljött a harcterről, Szüics Gábor 100 koronát adott át Hegedűsnek, hogy azt Szüics feleségének átadja. Ez már májusban történt s Hegedűs a pénzt máig sem adta át Szüicsnének. A katonai rendőrség Hegedűs Lajos ellen, aki Debrecenben tartózkodik, megindította az eljárást.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója. A városi adóhivatal közli, hogy azokkal a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokkal szemben, amelyek az 1918. évi kereseti adóra és bányaadóra, valamint az 1917. évi nyereségadóra vonatkozó vallomásaikat 1918. évi szeptember hó 30-ig a pénzügyvizsgálatoságnál (adófelügyelőnél), esetleg a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) benyújtják, az 1912. évi LIII. t.-c. 39. szakaszában említett 25 százalékos, illetőleg az 1916. évi XL. t.-c. 25. szakaszában említett 10—25 százalékos pótlék alkalmazását mellőzze. — A folyó évi szeptember hó 30-ig beadott vallomás tehát kellő időben adótnak tekintendő. Azok a beadványok, amelyekkel egyes nyilvános számadásra kötelezett vállalatok a vallomásaiknak legfeljebb folyó évi szeptember hó végéig való beadhatására halasztást kértek vagy kérnek, a jelen rendelettel elintéztnek tekintendők.

A buza és a rozs beszoigaltatása. A városi tanács közlelmezési ügyosztálya közli: Minden egyes termelő külön-külön felhívást kapott arról, hogy a közlelmezési miniszter rendelete értelmében a város által beszoigaltatandó buza- és rozskontingens terhére mennyi kenyérmagot tartozik három nap alatt beszállítani. Miután egyesek e felhívásnak ez ideig nem tettek eleget, saját érdekében figyelmezteti a városi tanács közlelmezési ügyosztálya az érdekelteket, hogy a kivett gabonamennyiségeket haladéktalanul és annnyival is inkább szállítsák be, mert ellenkező esetben a termények a termelő kárára és veszélyére közérővel fognak beszállíttatni.

A Narodni Listi betiltását nem oldoták föl. Prágából jelentik: A cseh lapok jelentése szerint a belügyminiszter a Narodni Listi betiltása ellen beadott felebbezést elutasította.

A kis dohánytözsdék tulajdonosai ezúton tudatják t vevőkkel, hogy a szeptemberi dohányárak átvétele és kiszoligaltatása pár napi halasztást szenved, miután a nagy-tözsde a hirdett egységek minősége tekintében nemcsak nem elégitette ki őket, hanem oly kiosztást kísérelt meg, mely mellett a jegytulajdonosok kielégítése megközelítőleg sem lehetséges.

Tolvaj szökött katona. Szondi Károly 39. gyalogezredbeli katona, aki ez idő szerint szökevény, évek óta közös háztartásban élt Szarka Róza debreceni nővel. Ugy éltek, mint férj és feleség. Most azonban Szondi egy más nőbe szeretett bele s föl akarta bontani az együttélést Szarka Rózával. Miután azonban ezt nem merte nyíltan megtenni, tegnapi megszökött Szarka Rózától s új szerelmesével együtt csapattestéhez ment. Szökésében azonban magával vitte Szarka Róza ruháit és cipőit is. A katonai rendőrség megindította Szondi ellen az eljárást és megkereste csapattestének parancsnokságát, hogy megérkezésekor tartóztassák le.

Irodahelyezés. Dr. Hegedűs Jenő, dr. Magyar Simon és dr. Ticz János ügyvédek irodájukat az Általános Forgalmi Bank r.-t. épületébe, Ferenc József-út 32. sz. alá helyezték át. Új telefonszám: 810.

Babakelengve és hintabölcső jutányos áron eladó. Értekezhetni Bika-bérház II. emelet, 2. ajtó.

Legjobb a CSIKÓS

Minden színben kapható.

Saját érdekében próbálja meg.

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Felvidéki kézimunkák

saját lakásán való eladásával, urinó, aki nagy ösmeretségi körrel rendelkezik, fáradság nélkül, igen szép jövedelemre tehet szert. Megkeresések **Brück Gyula, Pöstyén, Fördészalloda** intézendők.

Apró hirdetések.

Aranyat-ezlistöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Korosek német kisasszonyt délutáni órákra 7 éves kis lány mellé. Cím a kiadóhivatalban.

Öt éves-övegeket tiszta állapotban vásárol Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész. Arany egyszerű gyógyszerét a színház mellett

Legolcsóbb bevásárlási forrás raktár és szállítás

hordókra minden nagyságban

Adler & Sohn
Wita, 111., Rusumofskya, 27.
Telefon 3570.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett a Mester-utca végén gyermekmenhely és a Csapatkórház mellett 7400 négyszögöl területű kintő minőségű alj, fekete jó termő föld, a vasúti sínek mellett, a Mester-utca végén a nagytemplomtól gyalog 8 perc távolságra. Ezen telep konyha kertészetre vagy lucernának nagyon alkalmas. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Írógépet legjobban javít Koszler, első debreceni műszerezés Széchenyi-u. 1.

Jó családból való árveleányt vagy hadi özvegyet, ki a házi dolgokat érti és főzni tud, magához venne idősebb házaspár Erdélyben. Felvilágosítást ad Szent Anna-u. 42. szám özvegy Királyné

Akinek törött aranya, ezüstie, ékszere, vagy záloglegye van eladó, hívja meg Kránert, Arany Bika-bérház 3.

Pénzbeszedő-szolgát

keresünk jó fizetéssel és jutalékkal

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomda, Debrecen Ferenc József-út 49. sz.

14—15 éves kifutó leány könnyű munkára felvétetik a kiadóhivatalban.

Eladó Varga-kert, Keleti-sor 7. sz. alatt, a Salétromos kaszárnya mellett lévő körülkerített 1 hold telek, amelyen 50 méter hosszú, 10 méter széles, nagy kemény fadeszkából épített pajta van. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankja r.-t.-nél.

2-3 kádársegédet

jó díjazással felvesszünk.

Jelentkezni a Nyirvidéki Takarékpénztár r.-t. áruosztályánál, Nyiregyháza lehet.

JÁNOSI ZOLTÁN ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeti tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6—
finom velin papíron K 8—
kötte mindgyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

VISZHETEGSÉGET, SÖMÖRT, RÖHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett „**SKABOFORM-KENŐCS**”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Flesch-félt kérjünk. Próbátégely K 3.—, nagy tégely K 5.—, családi tégely K 12.—. kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: **Dr. Flesch E.** „Korona” gyógytára, Győr. Vételről a „**SKABOFORM**” védjegyre ügyeljünk.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.